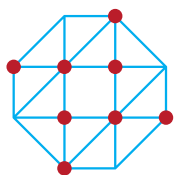
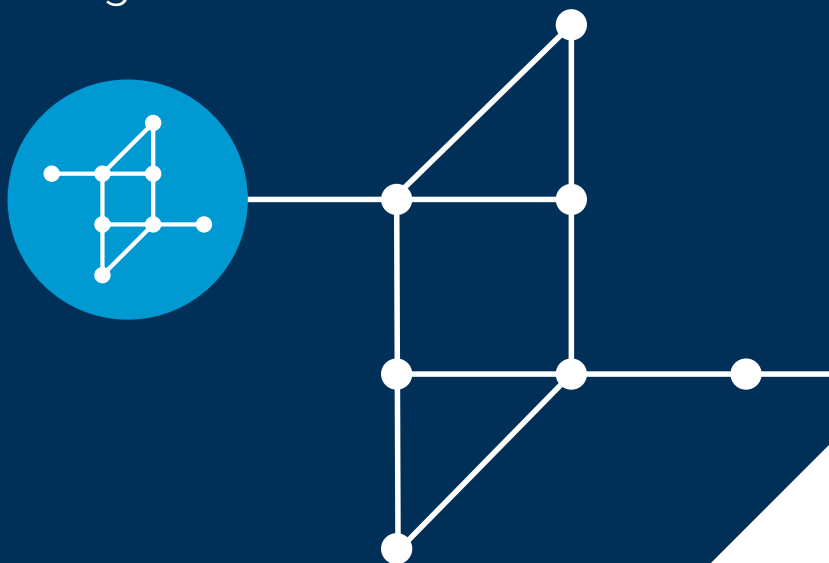

Goede voorbeelden van onderwijsinnovatie met ICT

De Startthermometer: een vinger aan
de pols houden bij eerstejaarsstudenten
aan Fontys Hogeschool

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Goede voorbeelden van onderwijsinnovatie met ICT

Zone Evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT, zone Faciliteren en professionaliseren van docenten & werkgroep Digitaal onderwijs in praktijkvaardigheden.

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Auteurs

Hester Otter, Annemarie Sulman, Vera de Vries, Mirjam Winkelmolen (Avans).

Met dank aan Nico Boot, Sjieuwke Dankert, Thys de Haan, Jacob Hiemstra, Ysbrand Hoetjes, Hans Hummel, Haye Jukema, Marijke Leijdekkers, Ellemieke Sigtermans, Esther van der Stappen, Iwan Wopereis

Maart 2023

Op deze uitgave is de Creative Commons Naamsvermelding 4.0-licentie van toepassing. Maak bij gebruik van dit werk vermelding van de volgende referentie: Zone Evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT, zone Faciliteren en professionaliseren van docenten & werkgroep Digitaal onderwijs in praktijkvaardigheden (2023). Goede voorbeelden van onderwijsinnovaties met ICT. Utrecht: Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT.

Template

Element	Toelichting/vraag
Titel	De Startthermometer: een vinger aan de pols houden bij eerstejaarsstudenten aan Fontys Hogeschool
Probleem/wens	<p>Wat was het probleem/vraagstuk/wens dat de aanleiding was voor het ontwikkelen van deze onderwijsinnovatie?</p> <p>Een hoog percentage van de startende hbo-studenten stopt of switcht binnen het eerste jaar van hun studie (+/- 30 tot 40 procent). Een belangrijke reden hiervoor is het maken van een verkeerde studiekeuze. Veel studenten zijn gemotiveerd voor een studie op basis van verwachtingen die vervolgens niet overeenkomen met hun daadwerkelijke ervaringen.</p>
Oplossing/doel	<p>Hoe is de onderwijsinnovatie een oplossing voor het probleem, of wat is het doel van de onderwijsinnovatie?</p> <p>Studenten vullen na de eerste studieweken en tentamens het online reflectie- en welzijnsinstrument "de Startthermometer" in, waarbij ze stilstaan bij hun eerste ervaringen. Een doorslaggevende factor om te weten of je je op je plek voelt bij de opleiding is namelijk écht ervaring opdoen; het ruiken, zien en proeven aan de studie en de omgeving van een hogeschool. Door de student bewust na te laten denken over of hun verwachtingen overeenkomen met de daadwerkelijke ervaringen en hier een persoonlijke uitslag aan te koppelen, staat de student bewuster stil bij hoe die zich voelt op de opleiding en krijgt de studentcoach waardevolle input om gericht te kunnen begeleiden.</p> <p>Het doel van de inzet van deze Startthermometer is vroegtijdige reflectie en signalering. Doordat studenten in de Startthermometer vragen beantwoorden over o.a. tevredenheid over de studiekeuze, motivatie, het zich thuis voelen op de opleiding, het studeren (op het hbo), en hun welzijn en vitaliteit, krijgen ze meteen een persoonlijke uitslag op deze onderdelen. Deze persoonlijke uitslag kan aanleiding zijn om op hun studentcoach af te stappen. Anderzijds kunnen ook de studentcoaches vroegtijdig signaleren waar (extra) ondersteuning of begeleiding nodig is; welke studenten kunnen wat extra handvatten of gerichte begeleiding gebruiken? Opleidingen kunnen verder ook zelf interactief en op maat aan de slag met de resultaten, hier is een online dashboard voor ontwikkeld.</p>

Element	Toelichting/vraag
Naam instelling(en) en/of naam opleiding(en)	<p>Noteer hier binnen welke instelling/opleiding de onderwijs-innovatie (initieel) wordt ontwikkeld en/of geïmplementeerd.</p> <p>De onderwijsinnovatie is initieel ontwikkeld én geïmplementeerd binnen Fontys Hogeschool.</p>
Aantal personen die het hebben uitgetoet	<p>Hoeveel studenten/docenten/anders hebben de onderwijsinnovatie tot dusver 'doorlopen'? (in het geval dat de onderwijsinnovatie in het primaire proces wordt ingezet)</p> <p>Inmiddels hebben al meer dan 35.000 studenten de onderwijs-innovatie doorlopen.</p>
Scope onderwijsinnovatie	<p>Deze onderwijsinnovatie is geschikt voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kleinere groepen (<200) 2. Grotere groepen (200+)
Betrokkenen	<p>Wie was betrokken bij het ontwikkelen en implementeren (indien van toepassing) van deze onderwijsinnovatie? In welke rollen en/met welke competenties?</p> <p>Evelyne Meens – senior onderzoeker, (beleids)adviseur, spreker & schrijver.</p> <p>Linda Oosterwijk – onderzoeker.</p>
Doelgroep	<p>Wat is de doelgroep van de onderwijsinnovatie?</p> <p>Eerstejaars bachelor- en associate degree studenten zowel bij voltijd als duale opleidingen. Zij die net een studiekeuze hebben gemaakt en nog moeten ervaren of deze studie goed bij hen past. Na de eerste lesweken en tentamens kan er stil worden gestaan of zij zich op hun plek voelen bij de opleiding aan de hand van de Startthermometer.</p> <p>Wat is de doelgroep voor deze praktijkbeschrijving?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Docenten en studieloopbaanbegeleiders. Zij die nieuwe eerstejaars studenten ontvangen en/of begeleiden tijdens hun studieloopbaan. • Bestuurders/management die kwaliteitsverbetering willen doen op factoren die bewezen invloed hebben op studentsucces (want het is een wetenschappelijk gevalideerd instrument).

Element	Toelichting/vraag
Vorm	<p>Wat is de vorm van de onderwijsinnovatie?</p> <p>De Startthermometer is een online reflectie- en welzijnsinstrument (praktisch instrument), dat na de eerste honderd dagen wordt ingevuld door startende studenten. Door vragen te beantwoorden over o.a. tevredenheid met de studiekeuze, motivatie, het zich thuis voelen op de opleiding, studeren op het hbo, welzijn en vitaliteit, en hoe de verwachtingen overeenkomen met de daadwerkelijke ervaringen, krijgt de student een persoonlijke uitslag op deze onderdelen met verdere tips.</p> <p>De persoonlijke uitslag kan voor een student aanleiding zijn om deze met diens studentcoach te bespreken of om verdere actie te ondernemen (bijvoorbeeld een afspraak te maken met een studentendecaan, studiekeuzeadviseur of een training te volgen). Hierdoor kunnen studentcoaches vroegtijdig signaleren welke studenten extra begeleiding of handvatten nodig hebben.</p> <p>Op basis van de data die wordt opgehaald met de Startthermometer wordt er binnen Fontys Hogeschool jaarlijks een interactief dashboard ontwikkeld. Via dit dashboard kunnen opleidingen zelf interactief en op maat aan de slag met de geaggregeerde resultaten (deze zijn dus niet herleidbaar naar individuele studenten). Er zijn mogelijkheden om de resultaten te vergelijken tussen bijvoorbeeld eerdere jaren of vergelijkbare opleidingen, of voor specifieke groepen studenten (o.b.v. bijvoorbeeld vooropleiding). Hierbij worden de resultaten niet meer getoond bij minder dan tien respondenten.</p>
Gradatie van evidence-informed werken	<p><i>Deze onderwijsinnovatie is vooral een voorbeeld van...</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Experimentele verkenning: een inspirerend voorbeeld van een onderwijsinnovatie met ICT dat realistisch toe te passen is. Het is nog niet uitgevoerd maar een goed en uitgewerkt, onderbouwd idee. Denk aan een prototype. 2. Praktijkvoorbeeld: een voorbeeld van uitgevoerde digitale toepassing van een methodiek gebaseerd op een theoretisch (onderwijs)model in de praktijk, zoals een pilot of test. 3. Good practice incl. (psychometrisch) instrument: een evidence-informed aanpak waarbij het vernieuwen van het onderwijs grondig is geëvalueerd (versnellingsplan.nl/onderbouw-je-onderwijsinnovaties).

Element	Toelichting/vraag
Categorie van evidence-informed werken	<p>Deze onderwijsinnovatie hoort bij dit thema(s) van evidence-informed werken (inclusief welk ontwikkelingspotentieel de praktijk heeft):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inspiratie voor onderwijsinnovatie met ICT 2. Kennisvalorisatie (bestaande kennis voor het vernieuwen van didactische processen en leerprocessen met digitale middelen) 3. Kenniscreatie/propagatie (praktijkonderzoek bij de onderwijsinstelling) 4. Kennisdisseminatie (kennis die voortkomt uit dit goede voorbeeld en die is bedoeld om de resultaten van praktijkonderzoek uit te wisselen binnen en tussen onderwijsinstellingen) 5. Verandermanagement: implementatie, structurele verankering/borging van de innovatie. 6. Doorontwikkelde innovatie: onderdeel geworden van de standaard onderwijspraktijk en wordt continue verbeterd.
Middelen	<p>Welke ICT, technieken & methoden zijn toegepast?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een enquêtetool dat in staat is om een persoonlijke terugkoppeling te genereren is een vereiste. Deze enquêtetool moet in staat zijn om met rekensleutels te werken waarbij de terugkoppeling varieert op basis van een eigen gekozen drempelwaarde. • Een interactief dashboard via bijvoorbeeld Microsoft Power BI (business intelligence).
Context (setting en tijdsperiode van ontwikkeling)	<p>Voor welke onderwijsgradatie is de onderwijsinnovatie initieel ontwikkeld (mbo, hbo, wo of ander onderwijsniveau)?</p> <p>De onderwijsinnovatie is initieel ontwikkeld voor startende hbo-studenten aan Fontys Hogeschool, zowel voltijd als duale bachelor studenten. Momenteel is de Startthermometer ook binnen andere instellingen geïmplementeerd. Zo is Fontys Hogeschool een samenwerkingsverband aangegaan met meerdere hbo-instellingen (de Hanzehogeschool Groningen, Saxion, de HAN University of Applied Sciences [HAN], HZ University of Applied Sciences [HZ], HAS green academy, en Breda University of Applied Sciences [BUAS]) en mbo-instellingen (het Summa College en Curio). Vanuit het wo is er interesse om het instrument in pilotvorm te adopteren.</p> <p>Betreft het vooral een (vak)inhoudelijke ontwikkeling of meer gericht op een (sociaal)pedagogisch, onderwijskundige of (vak) didactisch construct?</p> <p>Het betreft vooral een pedagogisch construct. Het instrument is niet gericht op studiepunten en cijfers, maar op het welzijn van studenten door bewust stil te staan of ze op hun plek zitten bij de opleiding.</p>

Element	Toelichting/vraag
	<p>In welke setting is het ontwikkeld? (binnen de instelling, met het werkveld, met studenten, in welke tijdsperiode)</p> <p>De onderwijsinnovatie is binnen Fontys Hogeschool ontwikkeld. Studenten zijn meegenomen in de ontwikkeling van de Startthermometer en geven, evenals docenten, jaarlijks input voor de doorontwikkeling ervan middels een evaluatie. Zo geven jaarlijks honderden studenten input over o.a. of ze zich konden vinden in hun persoonlijke uitslag, wat ze hiermee hebben gedaan en welke tips ze nog hebben ter verbetering van het instrument. Docenten wordt jaarlijks gevraagd om zowel inhoudelijke input voor de vragenlijst als procesmatige input (hoe zij de Startthermometer hebben ingezet, of het aansluit bij hun coachingsgesprekken) te leveren.</p> <p>Momenteel heeft Fontys Hogeschool een samenwerkingsverband gestart met diverse mbo- en hbo-instellingen. Vanuit dit samenwerkingsverband wordt overkoepelend onderzoek gedaan naar eerstejaars studentenwelzijn en belangrijke factoren voor studentsucces. Hiervoor wordt een Monitor Eerstejaars Studentenwelzijn ontwikkeld die ook extern gepubliceerd zal worden (kenniscreatie en delen).</p>
Visie	<p>Kan de onderwijsinnovatie worden afgestemd op de visie van het instituut?</p> <p>De Startthermometer past heel goed in de visie van het thema Talentgericht van Fontys waarin studentsucces een sleutelwoord is. Studentsucces hierbij is wanneer studenten de juiste studiekeuze maken, wanneer ze goede resultaten behalen, wanneer ze zich thuis voelen bij hun opleiding, bij Fontys en in hun studentenstad, wanneer hun talenten tot bloei komen en wanneer ze na hun afstuderen betekenisvol bijdragen aan de samenleving. Fontys investeert zoveel mogelijk in de begeleiding van studenten, zowel tijdens hun studiekeuzeprocessus als (vroeg in) de studieloopbaan, wat gericht is op eigen talenten, welzijn en ontwikkeling. Hier wordt onder andere vorm aan gegeven via de Startthermometer. Hierbij staat maatwerk en iedere student op de juiste plek centraal, bij Fontys of daarbuiten.</p>
Aanpak (start-uitvoering-evaluatie)	<p>Hoe zag de start en uitvoering van de onderwijsinnovatie eruit?</p> <p>De Fontys Startthermometer werd in het studiejaar 2016-2017 voor het eerst ingezet bij studenten van de voltijd bacheloropleidingen. Het instrument was vanaf het begin af aan al in twee talen beschikbaar (Nederlands en Engels). De afgelopen jaren was de respons gemiddeld 40 tot 50 procent.</p>

Element	Toelichting/vraag
	<p>Door het succes van de pilot heeft Fontys Hogeschool eind 2017 de Startthermometer breder uitgezet en gepromoot. Naast de eerstejaars studenten van de voltijd bacheloropleidingen ontvangen ook de eerstejaars studenten van duale opleidingen en van de associate degrees een uitnodiging om de Startthermometer te gebruiken. Momenteel is Fontys bezig met een doorontwikkeling van de Startthermometer in de vorm van een nieuw instrument. Deze heeft als doel om ook oudejaarsstudenten, deeltijd- en masterstudenten, middels meer zelfinzicht in hun persoonlijke situatie en welzijn meer weloverwogen keuzes te laten maken in de rest van hun studieloopbaan. Deze doorontwikkeling is gebaseerd op alle aanvaringen en kennis die is opgedaan met de Startthermometer.</p> <p>Er wordt zowel binnen Fontys als in het samenwerkingsverband op steeds grotere schaal onderzoek gedaan op basis van deze data, zodat er een steeds rijker beeld van het studentenwelzijn bij de betrokken onderwijsinstellingen en overkoepelend ontstaat. Hiervoor is een Monitor Eerstejaars Studentenwelzijn met de instellingsoverstijgende resultaten in ontwikkeling. Fontys Hogeschool hoopt de komende jaren nog meer samenwerkingen aan te gaan en staat dus open voor nieuwe geïnteresseerde onderwijsinstellingen.</p> <p>Hoe wordt er geëvalueerd op de onderwijsinnovatie?</p> <p>Een week of twee nadat de Startthermometer is afgenomen, ontvangen alle deelnemende studenten een kort evaluatieformulier. In dit evaluatieformulier wordt gevraagd wat de studenten van het instrument vinden, of ze zich konden vinden in hun persoonlijke uitslag, of ze hun uitslag met iemand hebben besproken (zo ja: met wie?) en welke acties ze hebben ondernomen naar aanleiding van het instrument (bijv. een gesprek met hun studiekeuzeadviseur, een training gevolgd, overwogen om te stoppen, etc.). Op die manier is ook de impact die het instrument heeft op studenten in kaart gebracht.</p>

Element	Toelichting/vraag
Evidence-informed	<p>Welke onderwijskundige methodologie is toegepast en in welke fase(n) en (indien van toepassing) op welke wijze is evidence-informed te werk gegaan?</p> <p>Er is gebruikgemaakt van wetenschappelijk onderzoek bij de ontwikkeling van het instrument. Zo is de vragenlijst gebaseerd op wetenschappelijke literatuur over belangrijke factoren m.b.t. studentsucces en studentenwelzijn, zoals motivatie en sociale en academische integratie (o.a. gebaseerd op de zelfdeterminatietheorie van Deci & Ryan [2000]). Ook is er practice-based evidence gebruikt. De Startthermometer is een uitvloeisel van het proefschrift van Evelyne Meens (2018) en de ervaringen die Fontys met de Studiekeuzecheck heeft opgedaan, namelijk dat het van belang is om al vroegtijdig in de studieloopbaan te toetsen of de verwachtingen die studiekeuzers hebben ook daadwerkelijk overeenkomen met de ervaringen die zij opdoen en hoe dit van invloed is op hun motivatie. Bij de ontwikkeling is ook gebruik gemaakt van vakkennis, ervaringen en behoeften uit de onderwijspraktijk.</p> <p>Er zijn verder een aantal wetenschappelijk gevalideerde schalen ter inspiratie gebruikt. Deze schalen worden jaarlijks statistisch getoetst op interne consistentie. Een aantal van deze schalen zijn gebaseerd op de zelfdeterminatietheorie van Deci & Ryan (2000). Dit vertaalt zich naar de vragen over o.a. tevredenheid met de studiekeuze, sociale en academische integratie en zelfvertrouwen.</p>
Resultaat/effect	<p>Wat was het resultaat/effect van deze onderwijsinnovatie binnen de instelling/op de student?</p> <p>De thema's die bevestigd worden in de Startthermometer (motivatie, sociale integratie, academische integratie en tevredenheid met studiekeuze) zijn belangrijke voorspellers van het wel of niet continueren van de opleiding na het eerste jaar. Al deze vier factoren zijn belangrijk voor het continueren van de studie na het eerste jaar. Van deze factoren heeft tevredenheid met studiekeuze het grootste effect. Op basis van deze factoren kan men bovendien zo'n 80% van de studenten die blijven en 50% van de uitvallers na het eerste jaar al na 100 dagen correct voorspellen. Ook geven studenten die na het eerste jaar stoppen met hun opleiding relatief vaak al na die eerste 100 dagen aan minder gelukkig te zijn. Deze resultaten worden niet op studentniveau teruggegeven aan de studieloopbaanbegeleider/studentcoach, maar ze worden wel bewust gemaakt vanuit het belang om dit soort thema's al vroegtijdig in hun begeleiding mee te nemen.</p>

Element	Toelichting/vraag
	<p>Daarnaast geeft de Startthermometer goed inzicht in studenten-welzijn. Door het kunnen vergelijken van de Startthermometer data op geaggregeerd niveau bleek bij Fontys, ook tijdens de coronacrisis, het geluksgevoel onder de eerstejaarsstudenten gemiddeld gezien vrij stabiel (in 2021-2022 gemiddeld een 7,3).</p> <p>Studenten staan door de Startthermometer even bewust stil bij hun situatie, hoe ze er nu bij zitten op hun opleiding, en nemen de tijd om na te denken over hun keuzes. Hierdoor zijn ze beter in staat om zelf de regie te pakken over hun studie. Aan de hand van de Startthermometer wordt het gesprek over studietwijfels en welzijn steeds meer genormaliseerd. Studenten leren dat ze niet de enige zijn die twijfels hebben en dat die er ook mogen zijn. Vanuit de opleiding is het dan ook belangrijk om al vroegtijdig in het eerste jaar te checken of studenten op hun plek zitten, door middel van de Startthermometer en studentcoaching.</p>
Uitdagingen	<p>Welke uitdagingen moesten overwonnen worden? Hoe kunnen dit soort uitdagingen worden aangepakt?</p> <ul style="list-style-type: none"> • De betrokkenheid van studentcoaches/studieloopbaanbegeleiders en dat zij hun studenten aanmoedigen om de Startthermometer in te vullen en hun persoonlijke uitslag te bespreken vergroot de impact van het instrument enorm. Op die manier worden ook studenten bereikt die anders onder de radar blijven. • De surveytool en de functionaliteiten die het vraagt. Fontys is bezig met een verkenning van het aanbieden van een centrale surveytool waar alle onderwijsinstellingen die de Startthermometer inzetten gebruik van kunnen maken. • De timing van het instrument. Fontys Hogeschool heeft 26 instituten die niet allemaal op hetzelfde moment tentamenweken of gesprekken met studenten hebben. De timing is bepaald op basis van de meerderheid en input van studenten. Zij geven aan dat na de eerste tentamenweken een natuurlijk moment is voor hen om even stil te staan bij de situatie en dat het mooi is als de Startthermometer hierop aansluit.

Element	Toelichting/vraag
Succesfactoren	<p>Welke factoren hebben bijgedragen aan het succes (en aan het overwinnen van de uitdagingen)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • De hoge betrokkenheid vanuit studieloopbaanbegeleiders. • De directe koppeling aan de gesprekken die al worden gevoerd in het kader van studieloopbaanbegeleiding/de Startthermometer biedt houvast voor het voeren van gesprekken met studenten in het eerste jaar. • De hoge mate van flexibiliteit. Er is één centraal lanceringsmoment (tien weken na de start van de nieuwe opleiding). De Startthermometer blijft vanaf dit moment drie weken openstaan. Als studieloopbaanbegeleiders op een later moment in het eerste jaar nog eens de Startthermometer willen afnemen klassikaal of voor individuele begeleiding, kunnen ze dat via een open link doen. Hiermee kan worden bekeken wat de verschillen zijn gedurende het studiejaar. • De onderwijsinnovatie heeft een direct voordeel voor de student zelf in de vorm van een persoonlijke uitslag. • De afname van de Startthermometer levert geen extra belasting voor docenten of studieloopbaanbegeleiders; opleidingen zien het eerder als een extra ondersteuning. • De hoge mate van betrokkenheid van studenten zelf ten aanzien van o.a. de timing en evaluatie van het instrument. • De managementinformatie die verkregen wordt aan de hand van het interactieve Power BI dashboard nodigt uit tot gerichte mogelijkheden voor kwaliteitsverbeteringen binnen opleidingen. • De brede samenwerking met andere onderwijsinstellingen leidt tot een nog rijker en breder gedragen meetinstrument. • Instellingen hebben zelf de mogelijkheid om een aantal vragen toe te voegen aan de basisvragenlijst op basis van ontwikkelingen of de eigen strategie binnen de instelling.
Contactpersoon (e-mail/website)	<p>Is er een contactpersoon beschikbaar of een website dat geraadpleegd kan worden voor meer informatie over deze onderwijsinnovatie?</p> <p>Linda Oosterwijk - l.oosterwijk@fontys.nl</p>

Element	Toelichting/vraag
Inspirerende bronnen	<p>Referenties van eventueel aangehaalde bronnen bij het beschrijven van deze onderwijsinnovatie, of bronnen die fungeren als inspiratie of verdere uitleg:</p> <p>Baker, R. W., & Siryk, B. (1989). Student adaptation to college questionnaire. In <i>Program of the Seventy-Fourth Annual Meeting</i>, 16(1), 1-16.</p> <p>Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. <i>American Psychologist</i>, 55(1), 68-78.</p> <p>Meens, E.E.M. (2018). <i>Motivation: Individual differences in students' educational choices and study success</i>. (Doctoral dissertation). Tilburg University.</p> <p>Nauta, M. M. (2007). Assessing college students' satisfaction with their academic majors. <i>Journal of Career Assessment</i>, 15(4), 446-462.</p> <p>Vansteenkiste, M., Soenens, B., E., Luyckx, K., & Lens, W. (2009). Motivational profiles from a self-determination perspective: The quality of motivation matters. <i>Journal of Educational Psychology</i>, 101(3), 671-688.</p>
Optioneel	<p>Bij welke andere instellingen wordt dit ook gedaan?</p> <p>Momenteel is de Startthermometer ook binnen andere instellingen geïmplementeerd. Zo is Fontys Hogeschool een samenwerkingsverband aangegaan met meerdere hbo-instellingen (de Hanzehogeschool Groningen, Saxion, de HAN University of Applied Sciences (HAN), HZ University of Applied Sciences (HZ), HAS green academy, en Breda University of Applied Sciences (BUAS) en mbo-instellingen (het Summa College en Curio). Vanuit het wo is er interesse om het instrument in pilotvorm te adopteren.</p>

39 universiteiten en hogescholen werken samen aan kansen die digitalisering biedt voor het hoger onderwijs in Nederland. Het Versnellingsplan (2019-2022) is een samenwerking van de VSNU, VH en SURF. Leden werken in zeven zones en drie werkgroepen aan versnelling binnen hun eigen instellingen en voor het hele hoger onderwijs.

Meer informatie en onze publicaties vind je op
www.versnellingsplan.nl